

Nr 122.

Ankom till riksdagens kansli den 23 maj 1936 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående överlåtelse till Vännäs köping av den kronan tillhöriga vattenverksanläggningen å Vännäs läger jämte vissa markområden därstädes.
(1:a avd.)

Uti en den 28 februari 1936 dagtecknad proposition (nr 112) har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att kronans på Vännäs lägerplats uppförda vattenledningsanläggning jämte vissa till anläggningen hörande markområden må på de villkor, som angivas uti ett i nämnda statsrådsprotokoll omförmält mellan arméförvaltningens fortifikationsdepartement och Vännäs köping ingånget, den 6 januari och den 8 februari 1936 dagtecknat avtal, överlätas till Vännäs köping, samt att till följd av överlåtelsen inflytande köpeskillingsbelopp må tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

I enlighet med av Kungl. Maj:t genom brev den 25 april 1924 lämnat bemyndigande avslöt arméförvaltningens fortifikationsdepartement, å kronans vägnar, ett den 5 maj samma år dagtecknat avtal med Vännäs municipalsamhälle — numera Vännäs köping — varigenom departementet å municipalsamhället överlät dispositionsrätten till dels den å Vännäs läger befintliga, kronan tillhöriga vattenverksanläggningen bestående av pumphus, filter, tryckledning och vattentorn med reservoar, dels ock ett område av omkring 900 kvm. å en invid vattentornet belägen mindre bergsplatå. Härjämte medgavs samhället rätt att inom kronans område vid Vännäs framdraga för vattenverksanläggningens skötsel eller fortbestånd behövliga ledningar samt att på viss plats å mötesplatsens högsta punkt uppföra en cisternbyggnad och i övrigt uppsätta de maskinella anordningar, som behövdes för anläggningens drift. Å andra sidan åtog sig samhället genom nämnda avtal, bland annat, att, i minst dåvarande skick, underhålla kronans för vattenverket behövliga byggnader och maskiner, ledningar och andra anläggningar, ävensom att såväl i de byggnader å lägerplatsen, till vilka vattenledning funnes inledd, som ock i förvaltarbostaden därstädes kostnadsfritt tillhandahålla kronan för dess ändamål erforderligt vatten intill en kvantitet av 3,600 m³ per år med en dygnsförbrukning av högst 150 m³ råvatten och 50 m³ filtererat vatten. Därest kronan för militärt eller annat statligt ända-

mål åter behövde komma i besittning av anläggningen, skulle samhället vara skyldigt att ett år efter uppsägning på vissa villkor återlämna densamma.

Under framhållande att de förutsättningar, som legat till grund för förenämnda avtal, numera ej längre vore för handen, sedan Vännäs köping anlagt en ny tidsenlig vattenledning och därför ej vidare hade behov av vissa i nyssnämnda avtal omförmälda, kronan tillhöriga anläggningar, har arméförvaltningens fortifikationsdepartement uti skrivelse till Kungl. Maj:t den 8 februari 1936 gjort framställning om godkännande av ett nytt mellan departementet och köpingen under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande slutet, den 6 januari och den 8 februari 1936 dagtecknat avtal — vilket avtal såsom bilaga fogats till statsrådsprotokollet i detta ärende.

Efter att hava redogjort för innehållet av arméförvaltningens fortifikationsdepartements berörda skrivelse den 8 februari 1936 har departementschefen för egen del i ärendet anfört följande.

Såsom av det föregående inhämtas, överlät kronan genom avtal den 5 maj 1924 till Vännäs municipalsamhälle — numera Vännäs köping — dispositionsrätten till kronans å Vännäs läger uppförda vattenledningsanläggning jämte visst markområde på villkor, bland andra, att samhället kostnadsfritt skulle till kronan leverera en vattenkvantitet av 3,600 m³ per år. Köpingen har numera å det av köpingen disponerade markområdet anlagt ett nytt, fullt tidsenligt vattenverk, från vilket kronans vattenbehov kan tillgodoses. Någon anledning att bibehålla och underhålla det gamla, i mindre gott skick varande vattenledningsverket synes under sådana förhållanden icke längre föreligga. I likhet med arméförvaltningens fortifikationsdepartement anser därför även jag, att de mellan kronan och köpingen genom 1924 års avtal uppkomna rättsförhållandena böra underkastas en omreglering.

I sådant syfte har mellan fortifikationsdepartementet och Vännäs köping under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande träffats förenämnda avtal av den 6 januari och den 8 februari 1936. Enligt detta avtal skall kronans vattenverk jämte vissa tillhörande markområden med äganderätt överlätas till köpingen, varvid full ersättning skall utgå för marken, under det att själva anläggningen med tillbehör, vilken är av ringa värde, skall överlätas utan särskild gottgörelse. Liksom enligt 1924 års avtal skall köpingen jämväl enligt det nya avtalet vara skyldig att kostnadsfritt till kronan leverera vatten intill en kvantitet av 3,600 m³ per år. Att märka är att denna vattenmängd enligt det nya avtalet i sin helhet skall vara filtrerad, under det att den enligt 1924 års avtal till viss del må utgöras av råvatten. Vid behov av vatten från kronans sida utöver den nyss angivna kvantiteten skall köpingen vara skyldig att leverera filtrerat vatten i erforderlig omfattning till högst det pris, som erlägges av större avnämare på orten. Under det att den avgiftsfria vattenleveransen enligt 1924 års avtal endast avser vissa i avtalet angivna byggnader, har enligt det nya avtalet samhällets skyldighet i ifrågavarande hänseende utsträckt att gälla förekommande behov av vatten för lantförsvarets och flygvapnets räkning ävensom för tjänstebostäder. Med nyssnämnda avtalsbestämmelser torde kronans behov av vatten på Vännäs lägerplats bliva på ett fullt tillfredsställande sätt tillgodosett.

Då, enligt vad utredningen giver vid handen, de markområden, som jämlikt avtalet skola överlätas till köpingen, sakna betydelse för militärt ändamål, och då jag ej har något att erinra mot vare sig den för dessa områden föreslagna köpeskillingen, cirka 3,520 kronor — vilken torde böra tillgodo-

föras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål — eller mot villkoren i övrigt i avtalet, anser jag mig böra tillstyrka detsammes godkännande. Frågan härom torde emellertid böra underställas riksdagens prövning.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må medgiva, att kronans på Vännäs lägerplats uppförda vattenledningsanläggning jämte vissa till anläggningen hörande markområden må på de villkor, som angivas i det i statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 28 februari 1936 omförmälda mellan arméförvaltningens fortifikationsdepartement och Vännäs köping ingångna, den 6 januari och den 8 februari 1936 dagtecknade avtal, överlätas till Vännäs köping, samt att till följd av överlåtelsen inflytande köpeskillingsbelopp må tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Stockholm den 23 maj 1936.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johansson* i Fredrikslund, *Nilsson* i Gränebo, *Oscar Olsson*, *Asplund*, *Borell*, *Wallis*, *Nylander*, *Nilsson* i Fredriksfält, *Jonsson* i Lycksele, *Sandén*, *Tham* och *Bäcklund*, samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Råstock, *Jansson*, *Strindlund*, *Törnkvist* i Karlskrona, *Holmgren*, *Eriksson* i Stockholm, *Jeppsson*, *Andersson* i Höör, *Persson* i Falla, *Svensson* i Grönvik, *Jonsson* i Eskilstuna och *Holmström*.
